

[Total No. of Pages : 3

03232A

**Second B.A.M.S. (2010)/(2012)/(2017) Examination, Summer - 2021
RASASHASTRA EVUM BHAISHAJYA KALPANA - I
(Second BAMS 2012 Syllabus is applicable to BAMS 2010/2017/
Old/New Students w.e.f. Summer - 2018 Exam)**

Total Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) **Do not** write anything on the **blank portion of the question paper.** If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All questions are compulsory.**
 - 4) The number to the **right** indicates **full marks.**
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.
 - 7) Use a common answerbook for **all** sections.

SECTION - A (45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) : [5 × 3 = 15]

Short answer question (**any five** out of six) :

- a) द्रावकगण परिभाषा व महत्व लिहा.
Write Paribhasha and Importance of Dravakgana.
- b) यंत्राची व्याख्या लिहून खल्वयंत्र वर्णन करा.
Define Yantra and Explain Khalwayantra.
- c) रसपर्पटी घटकद्रव्ये व निर्माण विधी लिहा.
Write ingredients and nirmanvidhi of Rasaparpati.

03232A

d) रत्न व ग्रह संबंध लिहा.

Write ratna and graha sambhandha (relation).

e) गंधक शोधन लिहा.

Write Gandhak Shodhana.

f) धातूचे सामान्य शोधन लिहा.

Write Samanya Shodhan of Dhatu.

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

[6 × 5 = 30]

Short answer question (any six out of seven) :

a) हिंगुल प्रकार व ग्राहयाग्राहयत्व लिहा.

Write types and grahyagrahytva of Hingul.

b) पुती लोहाचे वर्णन करा.

Describe Putiloha.

c) मुषा ची व्याख्या लिहून गोस्तनी मुषेचे आकृतीसह वर्णन करा.

Define Musha and describe gostani musha with diagram.

d) भस्मांच्या ग्रथोक्त तसेच आधुनिक मानक परिक्षांचे थोडक्यात वर्णन करा.

Describe textual and modern standardization test for Bhasma.

e) साधारण रसातील द्रव्यांची नावे लिहून कपर्दिक चे पर्यायी नावे व उपयोग लिहा.

Write names of sadharan rasa dravya. Write synonyms and uses of kapardika.

f) हरतालाचे पर्याय, प्रकार व शोधन लिहा.

Write synonyms, types and shodhana of Haratala.

g) सुवर्णराज वंगेश्वर घटकद्रव्य व निर्माणविधी लिहा.

Write ingredients and nirmanvidhi of suwarnraj wangeshwar.

03232A

SECTION - B (45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

[3 × 15 = 45]

Long answer question (any three out of four) :

a) कुपीपक्व रसायन म्हणजे काय? त्याचे प्रकार लिहून रससिंदूर निर्माणविधी, मात्रा व उपयोग वर्णन करा.

Describe kupipakva rasayana and types of kupipakva. Write in detail nirmanvidhi dosage and uses of Rasasindur.

b) खालील कल्पांचे घटकद्रव्ये, मात्रा व उपयोग लिहा.

i) गर्भपालरस

ii) आनंदभैरव रस

iii) शंखवटी

Write the ingredients, dose, use of following kalpa :

i) Garbhpalras

ii) Anandbhairav ras

iii) Shankhvati

c) धातु म्हणजे काय? धातुचे वर्गीकरण लिहून, लोहधातु शोधन, मारण, मात्रा व उपयोग लिहा.

What is dhatu? Write classification of dhatus. Describe in detail shodhana, marana dosage and uses of Loha dhatu.

d) महारसांची नावे लिहून शिलाजीत चे पर्यायी नावे, ग्राहयाग्राहयत्व, शोधन, मारण व उपयोग वर्णन करा.

Write names of Maharas dravya. Write synonyms, grahygrahyatva, shodhana, marana and uses of Shilajit.

